

# H4A ש SHIN/SIN JA ט TAV (kirjaimet)

(päivitelty 20.4.2024)

**H4** HEPREA KIELIOPPI <https://gen.fi/h4.html>

**H4A** KIRJAIMET <https://gen.fi/h4a.html>

**H4A** ש shin/sin ja ט tav (kirjaimet)

<https://gen.fi/h4a-21-shin.html>

## SISÄLLYSLUETTELO (luonnos)

0. Dokumentteja
1. ש Shin
2. ס Sin
3. ט Tav
4. ש ja Jerusalemin laaksot sekä temppelin paikka
5. Sanakokeen sanat (32)

## 0. DOKUMENTTEJA

**H** Heprea, sivukartta

<https://gen.fi/h-sivukartta.html>

Academy of the Hebrew Language (Heprean kieliakatemia) (AHL)

<https://hebrew-academy.org.il/>

Klein, Ernest: A Comprehensive Etymological Dictionary  
of the Hebrew Language. Macmillan 1987 (Klein)

[https://www.sefaria.org/Klein\\_Dictionary?lang=bi](https://www.sefaria.org/Klein_Dictionary?lang=bi)

Liljeqvist, Matti: Vanhan testamentin hepream ja aramean sanakirja.  
Finn Lectura 2010 (MLH)

Mesila-sivusto (TV7)

<https://www.tv7.fi/mesila/>

Map of Jerusalem When Jesus Christ Lived There

<https://fi.pinterest.com/pin/301881981247709310/>

Milon Even-Shoshan. Vol. 1–6. Hamilon Hechadash 2003 (EShM)

Tyropoeon Valley

[https://en.wikipedia.org/wiki/Tyropoeon\\_Valley](https://en.wikipedia.org/wiki/Tyropoeon_Valley)

## 1. ש SHIN

- gematrinen lukuarvo 300, paikkalukuarvo 21

שׁ שׂ ש׃

fem. PBH shin-kirjain "raateluhammas"

שֵׁן יְמָנִית שִׁי"ן ימנית

shin jemanit NH suhu-s "oikeanpuoleinen shin"

(8)

שֵׁן

shen fem. hammas "terävä, raatelija"

שֵׁנַיִם

shinaim du. hampaat "kaksoishammas: ylä- ja alahampaat"

H2 שָׁן shanan (9/) olla terävä, v. teroittaa (juuri)

שִׁיר

shir mask. (77x) laulu "suoraan sydäimestä tuleva"

שִׁירִים

shirim mon.

שִׁירֵי-הַשִּׁירִים

Shir haShirim teosn. fem. Laulujen laulu (Korkea Veisu)

# סִיר-הַסִּירִים!

sir hasirim "Pottien potta! Kattiloiden kattila! Purkkien purkki!"

# רוּחַ-הַקֹּדֶשׁ רוח הקודש

Ru<sup>a</sup>ch haKodesh henk. fem. Pyhä Henki "pyhäkön Henki"

(8)

# מָשִׁיחַ

mashi<sup>a</sup>ch/Mashi<sup>a</sup>ch mask. (39x) voideltu, Voideltu, Messias, Kristus

# מְשִׁיחִים

meshichim mon. voidellut

- patriarkat, papit, profeetat, kuninkaat

□ vrt. Joh08\_58, Matt12\_06, Matt12\_41, Matt12\_42

H2 מִשַׁח mashach (70/) voidella (juuri)

# מְשַׁחַת-שֵׁנַיִם

mishchat shinaim fem. NH hammastahna "hampaiden voidet"

# שׁוֹפָר

shofar mask. (72x) pässin- tai muun uhrikelpoisen eläimen sarvesta tehty torvi, pasuuna, shofar, šofar, oinaansarvi

## שׁוֹפָרוֹת

shofarot mon. (Sim lev!)

# שָׁלוֹם

shalom/Shalom

- 1. mask. (kaatool-nom.: adj., subst.) (237x) rikkomaton kokonaisuus: eheys, täyteys, tasapaino, hyvinvointi, terveys, ystävällisyys, menestys, rauha, lepo; Jeesus Kristus (Ps120\_07, Ef02\_14)
- 2. interj. Rauhaa! Terve! Hei!

H2 שָׁלֵם shalem (117/1617) olla ehyt, täysi, terve, valmis (juuri)  
<https://gen.fi/h2-3lm.html>

# הוֹשִׁיעָה נָא!

Hoshia na! interj. (1x, Ps118\_25) Oi pelastathan! Oi auta! Hoosianna!

- Messiaalle osoitettu ylistyshuuto

# יֵשׁוּעָה

jeshua fem. pelastus

(8)

יְהוֹשֻׁעַ

Jehoshu<sup>a</sup> henk. mask. (218x) Joosua "Jahve/Herra on pelastus"

יֵשׁוּעַ

Jeshu<sup>a</sup> henk. mask. (28x) Jesua (VT 1933 Jeesua), UT Jeesus  
"Jahve/Herra on pelastus" < יְהוֹשֻׁעַ Jehoshu<sup>a</sup>

מַה נִּשְׂמָע?

Ma nishma? Mitä kuuluu?

בְּסֵדֶר.

Beseder. Ok. "Järjestyksessä."

בְּקִנְיָה

bakasha fem. pyyntö

בְּבִקְנִיָּה!

Bevakasha! Ole hyvä! Olkaa hyvä! Olkaa hyvät! "pyynnön mukaisesti"

ירושלים

Jerusalaim paik. fem. (641x) Jerusalem,  
"rauhan opetus, perustus, kaupunki tai perintö"

ידיש

jidish fem. jiddish, jiddiř, juutalaissaksa, **Yiddish**, Jüdischdeutsch  
• kielten nimet ovat feminiinejä

2. ש SIN

שי"ן שי"ן

sin fem. PBH sin-kirjain

• ש-kirjaimen toinen harvemmin esiintyvä muoto

שין שמאלית שי"ן שמאלית

sin s<sup>e</sup>malit fem. NH (terävä) s "vasemmanpuoleinen sin"

Sin on alkuaan lausuttu terävänä s-kirjaimena (ns. käärme-s), nykyisin tavallisena s-äänteenä (= samech).

Valtaosa ש-kirjaimen esiintymistä on suhu-s- eli shin jemanit -kirjaimia.

(10)

ישׂראל

[Jisrael] Israel henk. mask. & paik. fem.

- 1. hän taistelee Jumalan kanssa eli Jumalaa vastaan
  - 2. Jumala taistelee
- H9 שרה שרה sara (3x) kamppailla, taistella (verbi)

שָׂרִי

henk. fem. (17x) Sarai "taistelijatar"

שָׂר

sar mask. (421x) ruhtinas, päällikkö, johtaja, NH ministeri

שָׂרִים

sarim mon.

H9 שרר שרר sarar (7x) hallita (verbi)

שָׂרָה

sara

- 1. fem. (5x) ruhtinatar
- 2. fem. NH naisministeri

שָׂרוֹת

mon.

שָׂרָה

## Sara

- 1. henk. fem. (38x) Saara "ruhtinatar"
  - Abrahamin vaimo
  - yksi neljästä esiäidistä Rebekan, Lean ja Rakelin kanssa
- 2. henk. fem. Sara
  - erittäin yleinen naisennimi Israelissa

שָׂמַח

same<sup>a</sup>ch adj. (21x) iloinen "kuulemastaan iloitseminen; iloita kuuluvasti"

שָׂמַח שָׂמַח שָׂמַח שָׂמַח

חג שָׂמַח!

Chag same<sup>a</sup>ch! Hyvää juhlaa! "Iloista juhlaa!"

## 3. ת TAV

- gematrinen lukuarvo 400, paikkalukuarvo 22

תִּי"ו תִּי"ו

tav fem. PBH tav-kirjain "omistajan merkki; risti"

ת tav      ח chet

תו תו

tav mask. (3x, Hes09\_04, Hes09\_06, Job31\_35) merkki, risti, ristinmerkki

Hes. 9:3–6



3 Mutta Israelin Jumalan kirkkaus oli kohonnut yläpuolelta kerubin, jonka yllä se oli ollut, huoneen kynnykselle ja huusi pellavavaatteisiin puetulle miehelle, jolla oli kirjoitusneuvot vyöllänsä.

4 Herra sanoi hänelle: "Kierrä kaupungin, Jerusalemin, läpi ja tee merkki ("taavita tav/risti") niitten miesten otsiin, jotka huokaavat ja valittavat kaikkia kauhistuksia, mitä sen keskuudessa tehdään."  
(Hes09\_04)

5 Niille toisille hän sanoi minun kuulteni: "Kiertäkää kaupungin läpi hänen jäljessään ja surmatkaa. Älkää säälikö, älkää armahtako, 6 tappakaa tyyten vanhukset, nuorukaiset, neitsyet, lapset ja vaimot, mutta älkää koskeko keneenkään, jolla on otsassaan merkki (tav, risti); ja aloittakaa minun pyhäköstäni." Niin he aloittivat niistä miehistä, vanhimmista, jotka olivat temppelin edessä. (Hes09\_06)

35 Oi, jospa joku kuuntelisi minua! Katso, tuossa on (ristin)puumerkkini (tav eli ristini)! Kaikkivaltias vastatkoon minulle! Jospa saisin riitapuoleni kirjoittamaan syytekirjan! (Job31\_35)

(10)

תּוֹרָה

tora/Tora fem. (tav-nom.) (220x [= 10 x 22]) opetus, perustus, Toora "maalialle kohti heittäminen, perustuksen laskeminen", myöhemmin myös "laki"

מוֹרָה

more mask. (hif. partis.)

- 1. opettaja "hän, joka heittää oppilaiden ajatukset kohti maalialle eli Jeesusta"
- 2. syyssade: Herra heittää taivaalta sateen kohti maata hedelmöittääkseen sen – Jumalan sanan kylvö

H9 ירה jara (80x) heittää kohti maalialle, laskea peruskivi, hif. opettaa (verbitaul.)

<https://gen.fi/h9-jrh.html>

# הַכִּנֶּרֶת [כְּנֶרֶת]

haKineret paik. fem. (segolaattityyppinen) (4x) Kinneret, Gennesaretinjärvi, Tiberiaanjärvi "kinor-soittimen muotoinen" [BH Kineret 4x]

# תַּנַּ"ךְ

teosn. mask. (akronyyminen lyhennesana) MH Tanach  
eli Heprealainen VT: Tora, Nevi'im, K<sup>e</sup>tuvim

- akronyyminen lyhennesana on sanojen alkukirjaimista tai -tavuista muodostettu sana
- lyhennesana merkitään kaksoishipsulla eli kaksoisheittomerkillä (hepr. gershaim) ennen viimeistä kirjainta

# תּוֹרָה, נְבִיאִים וְכְתוּבִים

Tora, nevi'im uch<sup>e</sup>tuvim "Toora, profeetat ja kirjoitukset"

# ז' = זָכָר

zachar mask. (kieliop.) maskuliinisana

- sanan alusta lyhennettäessä: yksi heittomerkki eli hipsu (hepr. gersh)
- H9 זָכָר zachar (222x) muistaa, muistella, ottaa huomioon, ajatella (verbitaul.)  
<https://gen.fi/h9-zkr.html>

# אוּנִיבֶּרְסִיטָה = אוּנִיבֶּרְסִיטָה

universita fem. FW (lat. *universitas* [ū-ā]) yliopisto

# צֵה"ל

## צְבָא-הַגָּנָה לְיִשְׂרָאֵל

Tsáhal erisn. mask. (akronyyminen lyhenne) NH Israelin puolustusvoimat,  
IDF Ts<sup>é</sup>va hahagana le'Israel

(11)

# צְבָא

tsava mask. (484x) joukko, palvelusjoukko, sotajoukko, sotaväki, armeija,  
sotapalvelus, asepalvelus, temppelipalvelus, pakkotyö, vaiva, vaivanaika,  
NH tehtävä, määräaika, paljous

# צְבָאוֹת

ts<sup>é</sup>vaot mon. (Sim lev!) joukot

# יְהוָה-צְבָאוֹת

Adonai-Ts<sup>é</sup>vaot henk. mask. (261x, 1Sam01\_03, Ps024\_10)

Jahve/Herra Sebaot "palvelus- ja sotajoukkojen Herra", **Sabaoth**

# תִּקְוָה תְּקוּוּהָ

tikva fem. (32x) toivo

# הַתְּקוּוּהָ

haTikva teosn. fem. Hatikva "Toivo"

- Israelin kansallislaulu

# עֵבְרִית

ivrit fem. "yli-, ohi-, kautta tai läpikulkijoiden kieli, taivasmatkalaisten kieli"

- 1. PBH juutalaisten kirjanoppineiden – Luvatussa maassa asuneiden tannaiittien (10–220 jKr.) ja Babyloniassa asuneiden amoraiittien (200–500 jKr.) – puhuma aramean kieli "heprealaisten kieli"
- 2. NH heprea, heprean kieli (1880-luvulta alkaen)
  - H2 עֵבֵר avar (547/) siirtyä toiselle puolelle (juuri)

# בְּנֵיִן

binjan mask.

- 1. rakennus
- 2. (kieliop.) verbikonjugaatio
  - H2 בָּנָה bana (373/) rakentaa (juuri)

# אֶבֶן

even fem. (tunnukseton) (270x) kivi "rakennusaine"

בַּיִת

bait mask. (diftongisegol.) (2036x) talo, koti, huone, temppeli,  
linna, perhe, säiliö, pullo "rakennettu sisätila"

בָּתִּים

batim mon. (Sim lev!)

(10)

בַּיִת־

beit yks. st. constr.

- status constructus eli "rakenneasema"-muoto on sanan omistettava  
pääpainoton rakennemuoto ennen perusmuodossa olevaa omistajaa

בַּיִת־לֶחֶם

Beit-Lechem paik. fem. Betlehem "leivän/sodan talo"

בֵּן

ben mask. (jonkun) poika, arab. bin, **son**

"rakentaja, rakennus; ymmärtäjä/ymmärrys eli Viisaus"

H2 בָּנָה bana (373/) rakentaa (juuri)

H2 בֵּין bin (171/) ymmärtää, käsittää (juuri)

בָּנִים

banim mon. pojat, lapset

בַּת

bat \*banat fem.

- 1. (574x) tytär, arab. bint, **daughter**
- 2. (13x) bat-mitta, ~40–45 l

בָּנוֹת

banot mon. tyttäret

- meteg "ohjain, suitset" eli sivupainon merkki ◌̇

שָׁמְרָה

sham<sup>ra</sup> hän (fem.) varjeli, noudatti

[שָׁמְרָה]

shomra (klassinen painollinen käskymuoto) oi varjele! oi vartioi! oi noudata!

- ilman sivupainoa sanan alkuun muodostuu painoton umpitavu, jossa kamats on kamats katan eli o-vokaali

H9 שמר shamar (467x) vartioida, varjella, noudattaa, säilyttää (verbitaul.)

<https://gen.fi/h9-3mr.html>

(10)

נְצִרִי

notsri

- 1. kansallisuusadj. & kansallisuussubst. PBH nasaretilainen
- 2. kansallisuusadj. & kansallisuussubst. PBH kristillinen, kristitty

H2 נצר natsar (61/) vartioida, varjella, noudattaa (juuri)

- samarialainen = nasaretilainen = vartija, varjelija, noudattaja = Jeesus!

תָּמָר

tamar

- 1. mask. (12x) palmupuu, taatelipalmu, taateli
- 2. henk. fem. (22x) Tamar (VT 1933 Taamar)

תְּמָרִים

t<sup>e</sup>marim mon.

יְהוֹנָתָן יוֹנָתָן נָתָן

Jehonatan, Jonatan, Natan henk. mask. "Jahve/Herra on antanut"

H9 נתן natan (2012x) antaa, sallia, maksaa, korvata, asettaa (verbitaul.)

<https://gen.fi/h9-ntn.html>

נוֹסַעַ

nose<sup>a</sup> pa. partis./prees. yks. mask. matkustava

H9 נסע nasa (146x) nostaa ylös teltan kiinnitystapit, matkustaa (verbi)

נוֹסַעַת

nosá'at pa. partis./prees. yks. fem. matkustava

נוֹסַעִים

nos<sup>e</sup>'im pa. partis./prees. mon. mask. matkustavat

(9)

נוֹסַעוֹת

nos<sup>e</sup>'ot pa. partis./prees. mon. fem. matkustavat

נְסִיעָה

nesia fem. (k<sup>e</sup>tiilaa-verbaalisubst. pa) matkustaminen, matka



נְסִיעָה טוֹבָה!

Nesia tova! Hyvää matkaa!

לְיִשְׂרָאֵל

le'Israel Israeliin

אַבִּיב

aviv mask. kevät

אַבִּיבִים

avivim mon.

אַבִּיבָה

henk. fem. NH Aviva "kevät"

תֵּל-אַבִּיב

Tel-Aviv paik. fem. Tel Aviv "kevätkukkula, kevätkumpu"

אָנִי

ani minä c.

(10)

[אָנֹכִי] {אָנוֹכִי}

anochi (painollinen muoto) minä

אָתָּה

ata mask. sinä

אַתְּ

at fem. sinä

הוּא

hu mask. hän, se, tuo

הִיא

hi fem. hän, se, tuo

מִסְלָה מִסִּלָּה

mesila fem. (mem-nom.) valtatie, ylistys "highway"

מִסְלוֹת מִסִּלוֹת

mesilot mon.

H2 סלל salal (12/) kohottaa ylöspäin (juuri)

תּוֹדָה!

Toda! Kiitos!

לְהִתְרָאוֹת!

Le<sup>h</sup>itraot! Näkemiin! "Toinen toisemme näkemiseen!"

#### 4. ש JA JERUSALEMIN LAAKSOT SEKÄ TEMPELIN PAIKKA

ש

Jerusalemiin laaksot ja temppelin paikka!

נַחַל-קִדְרוֹן

Nachal-Kidron paik. mask. Kidroninlaakso = Josafatin laakso

# הַגַּיַא הַמֶּרְכָזִי

HaGai haMerkazi paik. mask. Juustontekijöiden laakso "Keskuslaakso",  
kreik. Φάραγξ τῶν τυροποιῶν Faranks toon tyropoioon

- "juustontekijät" saattaa olla käännösvirhe

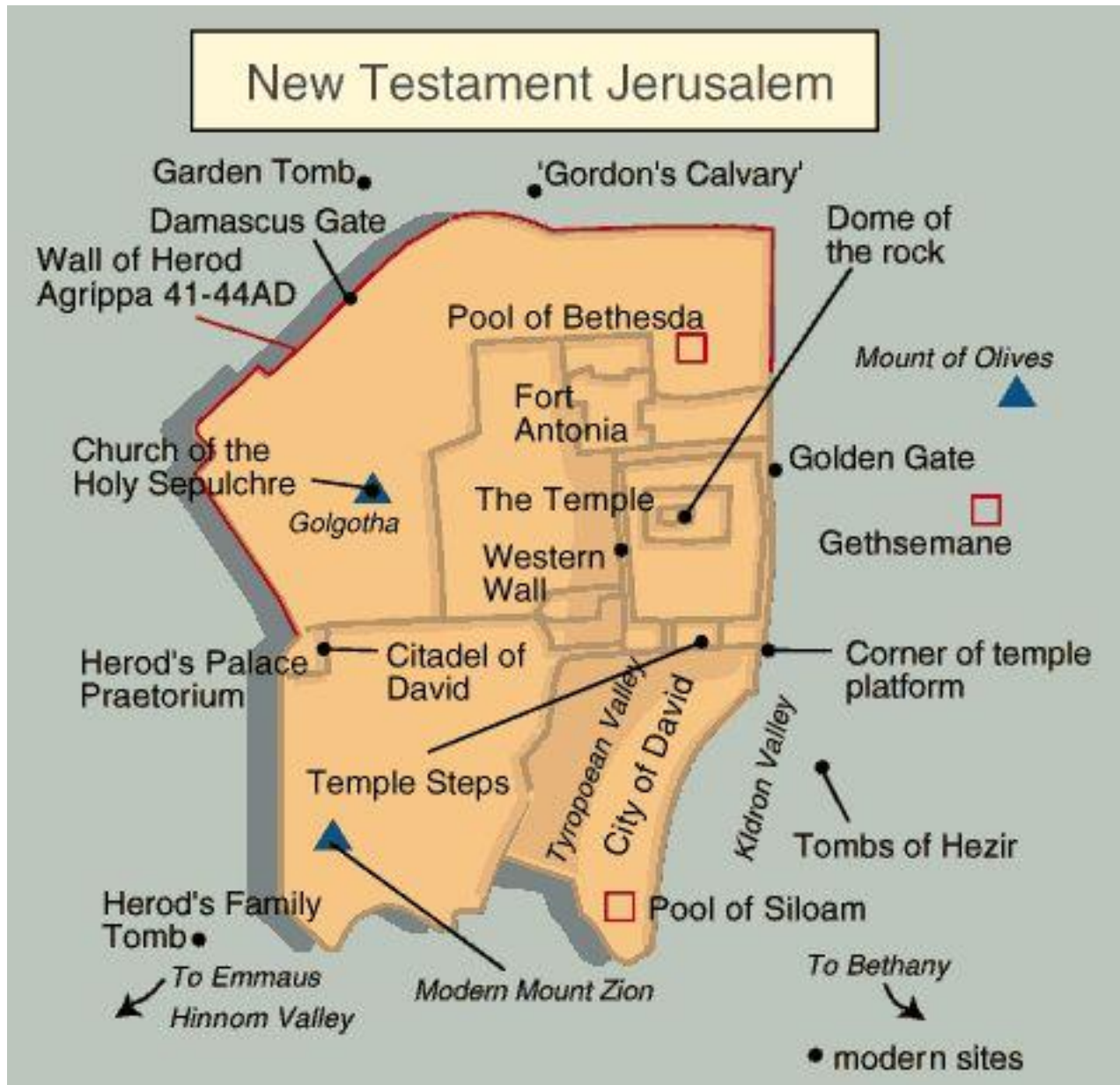
Tyropoeon Valley

[https://en.wikipedia.org/wiki/Tyropoeon\\_Valley](https://en.wikipedia.org/wiki/Tyropoeon_Valley)

# גֵי-בֵן-הַנֹם

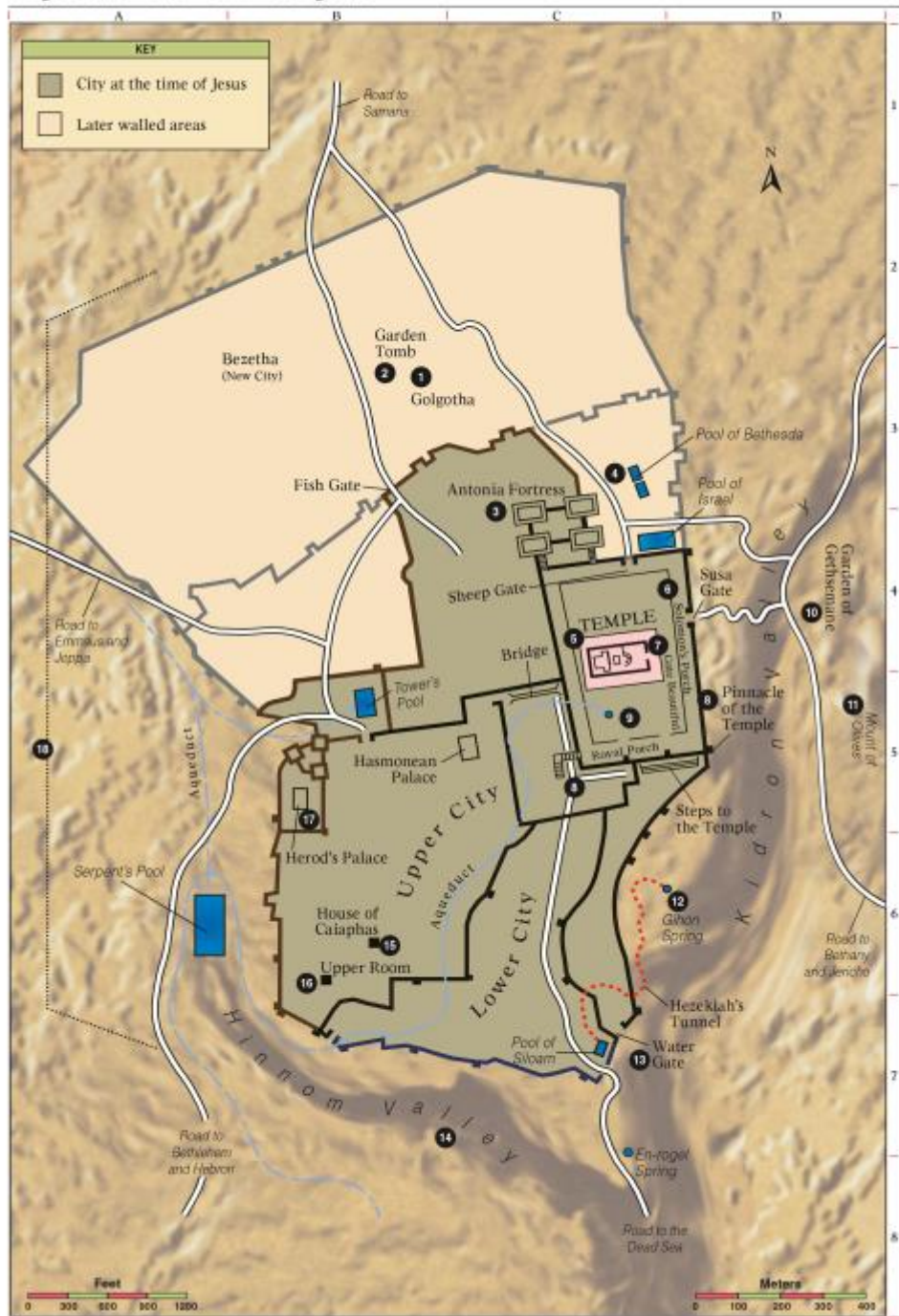
# גַיַא-בֵן-הַנֹם

Ge-Ven-Hinom paik. mask. Hinnominlaakso, Ben-Hinnomin laakso  
> Gehenna

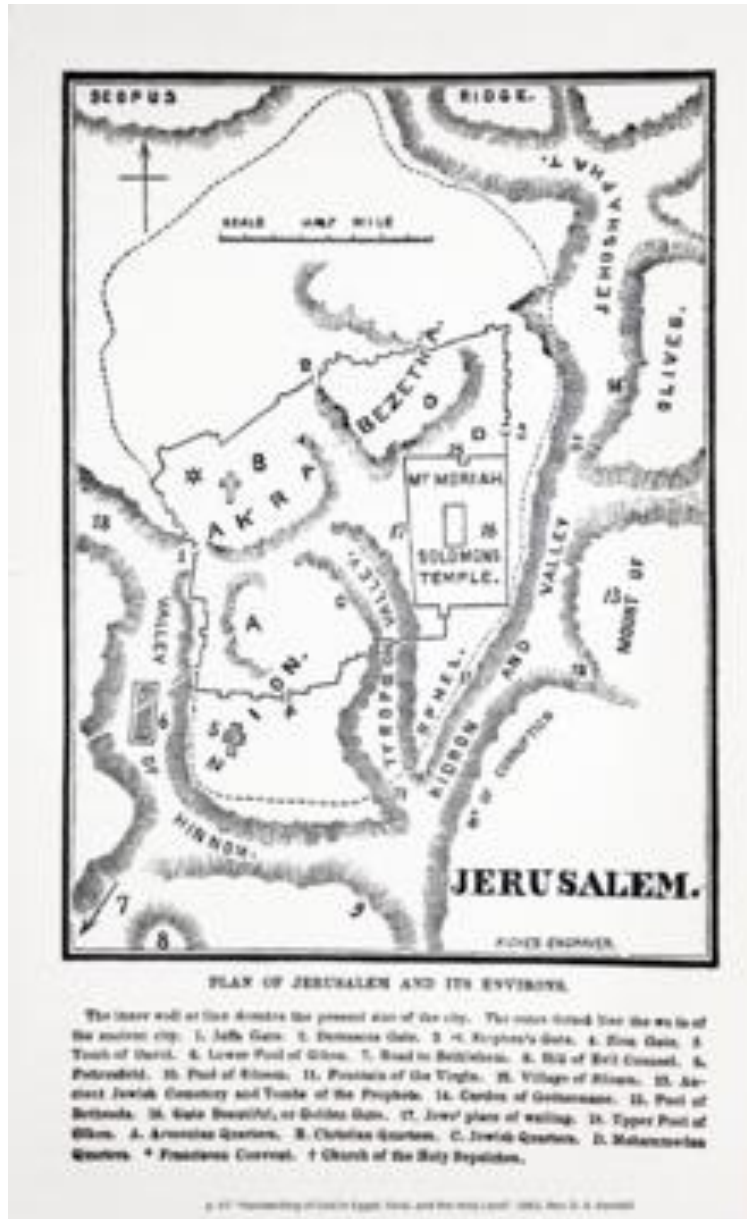


<https://fi.pinterest.com/pin/301881981247709310/>

### 12. Jerusalem at the Time of Jesus







5. SANAKOKEEN SANAT (32)

(10)

שִׁיר

shir mask. (77x) laulu "suoraan sydämeestä tuleva" שִׁירִים



רוח־הַקֹּדֶשׁ רוח הקודש

Ru<sup>a</sup>ch haKodesh henk. fem. Pyhä Henki "pyhäkön Henki"

מָשִׁיחַ

mashi<sup>a</sup>ch/Mashi<sup>a</sup>ch mask. (39x) voideltu, Voideltu, Messias, Kristus

מְשִׁיחִים

שׁוֹפָר

shofar mask. (72x) pässin- tai muun uhrikelpoisen eläimen sarvesta tehty torvi, pasuuna, shofar, šofar, oinaansarvi

שָׁלוֹם

shalom/Shalom

- 1. mask. (kaatool-nom.: adj., subst.) (237x) rikkomaton kokonaisuus: eheys, täyteys, tasapaino, hyvinvointi, terveys, ystävällisyys, menestys, rauha, lepo; Jeesus Kristus (Ps120\_07, Ef02\_14)
- 2. interj. Rauhaa! Terve! Hei!

הוֹשִׁיעָה נָא!

Hoshia na! interj. (1x, Ps118\_25) Oi pelastathan! Oi auta! Hoosianna!

- Messiaalle osoitettu ylistyshuuto

יְשׁוּעָה

jeshua fem. pelastus

יְשׁוּעַ

Jeshu<sup>a</sup> henk. mask. (28x) Jesua (VT 1933 Jeesua), UT Jeesus  
"Jahve/Herra on pelastus" < יהוֹשׁוּעַ Jehoshu<sup>a</sup>

יְהוֹשֻׁעַ

Jehoshu<sup>a</sup> henk. mask. (218x) Joosua "Jahve/Herra on pelastus"

מַה נִּשְׁמָע?

Ma nishma? Mitä kuuluu?

(11)

בְּסֵדֶר.

Beseder. Ok. "Järjestyksessä."

בְּבִקְשָׁה!

Bevakasha! Ole hyvä! Olkaa hyvä! Olkaa hyvät! "pyynnön mukaisesti"

יְרוּשָׁלַיִם

Jerushalaim paik. fem. (641x) Jerusalem  
"rauhan opetus, perustus, kaupunki tai perintö"

שָׂמַח

same<sup>a</sup>ch (21x) adj. iloinen

שָׂר

sar mask. (421x) ruhtinas, päällikkö, johtaja, NH ministeri

שָׂרָה

sara/Sara fem.

- 1. (5x) ruhtinatar
- 2. NH naisministeri
- 3. henk. fem. (38x) Saara
  - erittäin yleinen naisennimi Israelissa

# יִשְׂרָאֵל

[Jisrael] Israel henk. mask. & paik. fem.

- 1. hän taistelee Jumalan kanssa eli Jumalaa vastaan
- 2. Jumala taistelee

# חַג שְׂמֵחַ!

Chag sameach! interj. Iloista juhlaa! Hyvää juhlaa!

# תּוֹרָה

tora/Tora fem. (tav-nom.) (220x [= 10 x 22]) opetus, perustus, Toora  
"maalia kohti heittäminen, perustuksen laskeminen",  
myöhemmin myös "laki"

# תַּנְכְּ"ךְ

Tanach teosn. mask. (akronyyminen lyhenne) MH Heparlainen VT:

Tora, Nevi'im, K<sup>e</sup>tuvim

- akronyyminen lyhenne on sanojen alkukirjaimista tai -tavuista muodostettu sana
- lyhenne merkitään kaksoishitsulla eli kaksoisheittoimerkillä (hepr. gershaim) ennen viimeistä kirjainta

# תּוֹרָה, נְבִיאִים וְכְתוּבִים

Tora, nevi'im uch<sup>e</sup>tuvim "Toora, profeetat ja kirjoitukset"

(11)

הַכִּנֶּרֶת [כִּנְרֵת]

haKineret paik. fem. (segolaattityyppinen) (4x) Kinneret, Gennesaretinjärvi,  
Tiberiaanjärvi "kinor-soittimen muotoinen" [BH Kineret 4x]

יְהוָה-צְבָאוֹת

Adonai-Ts<sup>e</sup>vaot henk. mask. (261x, 1Sam01\_03, Ps024\_10)

Jahve/Herra Sebaot "palvelus- ja sotajoukkojen Herra", **Sabaoth**

יְהוֹנָתָן יוֹנָתָן נָתָן

Jehonatan, Jonatan, Natan henk. mask. "Jahve/Herra on antanut"

אַתָּה

ata mask. sinä "pinnan/kuoren läpi tuleva"

אַתְּ

at fem. sinä "pinnan/kuoren läpi tuleva"

תִּקְוָה תקווה

tikva fem. (32x) toivo

עֵבְרִית

ivrit fem. "yli-, ohi-, kautta tai läpikulkijoiden kieli, taivasmatkalaisten kieli"

- 1. PBH juutalaisten kirjanoppineiden – Luvatussa maassa asuneiden tannaiittien (10–220 jKr.) ja Babyloniassa asuneiden amoriittien (200–500 jKr.) – puhuma aramean kieli "heprealaisten kieli"
- 2. NH heprea, heprean kieli (1880-luvulta alkaen)

בַּיִת

bait mask. (diftongisegol.) (2036x) talo, koti, huone, temppeli, linna, perhe, säiliö, pullo "rakennettu sisätila"

בַּת

bat \*banat fem.

- 1. (574x) tytär, arab. bint, **daughter**
- 2. (13x) bat-mitta, ~40–45 l

juuri בָּנָה rakentaa

תּוֹדָה!

Toda! Kiitos!

להתראות!

Le<sup>h</sup>itraot! Näkemiin! "Toinen toisemme näkemiseen!"